

VII. ISTE'MOL BOZORI

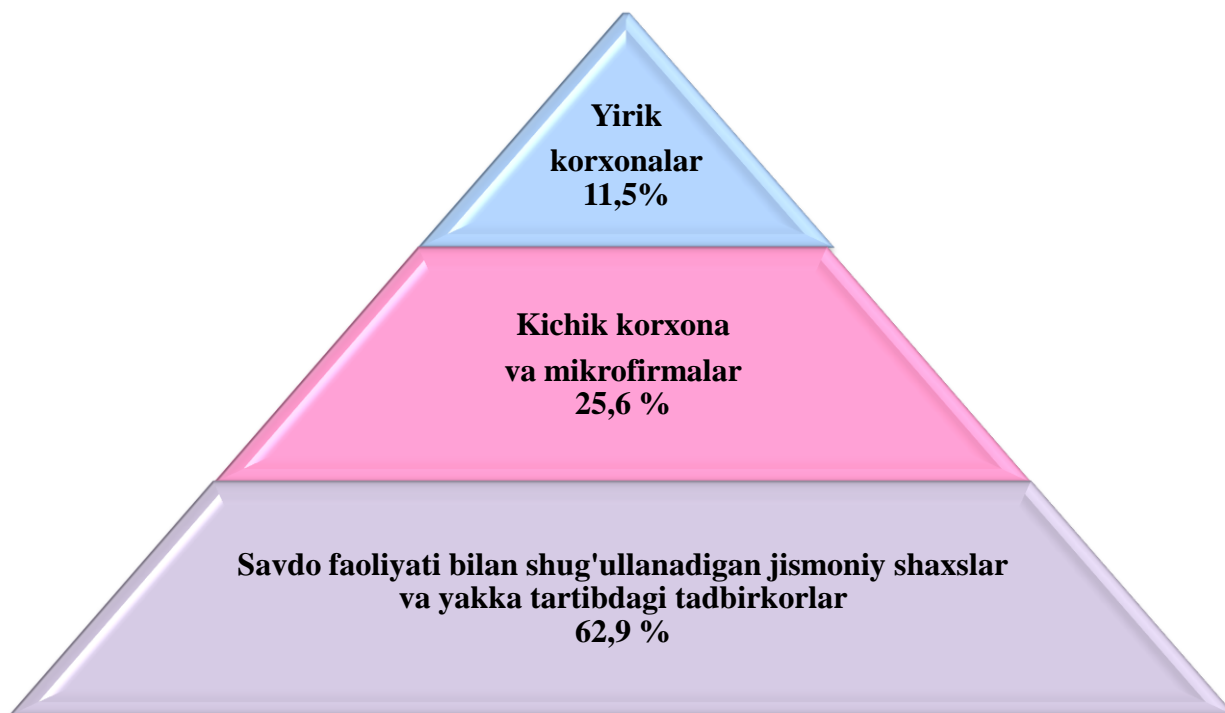
2021 yil yanvar–sentabr oylarida chakana savdo tovar aylanmasi 9 573,7 mlrd. so‘mni yoki 2020 yilning shu davriga nisbatan 104,0 foizni tashkil qildi.

Yirik korxonalarining chakana savdo tovar aylanmasi 30,7 foizga kamayib, 1 103,5 mlrd. so‘mni va umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 11,5 foizni tashkil qildi.

Kichik korxonalar va mikrofirmalarning tovar aylanmasi 9,9 foizga o‘tib, 2 448,6 mlrd. so‘mga etdi, umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 25,6 foizni tashkil qildi.

Umumiy tovar aylanmasi hajmining 6022,0 mlrd. so‘m yakka tartibdagi tadbirkorlar va jismoniy shaxslarning hisobiga to‘g‘ri keldi 2020 yilning shu davriga nisbatan 11,9 foizga o‘tdi. Ushbu sektorning jami chakana savdo tovar aylanmasi hajmidagi ulushi 62,9 foizga teng bo‘ldi.

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibi (2021 yil yanvar–sentabr)

Chakana savdo - tovarlarni yetkazib berishda ishlab chiqaruvchilardan iste'molchilarga bo'lgan tovar harakati jarayonidagi xo'jalik aloqalarining so'nggi zanjiri bo'lib hisoblanadi. Chakana savdoda moddiy resurslar muomala jarayonidan jamoa, yakka xoldagi, shaxsiy iste'mol sohasiga o'tadi, ya'ni iste'molchilarning mulki bo'lib qoladi. Bu jarayon oldi-sotdi orqali amalga oshiriladi, chunki iste'molchilar o'zlariga zarur tovarlarni o'zlarining pul daraomadlariga almashishadi. Bunda ishlab chiqarish va muomala jarayonining yangi sikli uchun yangi imkoniyatlar paydo bo'ladi, chunki ushbu xolatda tovarlar pulga ayflanadi.

2021 yil yanvar–sentabr oylarida chakana savdo tovar aylanmasi tarkibi davlat va nodavlat shakllari bo'yicha quyidagicha ifodalanadi:

Davlat mulki 5,0 mlrd. so'mni yoki 2020 yilning mos davriga nisbatan 0,1 foizni tashkil qildi.

Nodavlat mulki 9 568,7 mlrd. so'mni yoki 2020 yilning mos davriga nisbatan 99,9 foizni tashkil qildi.

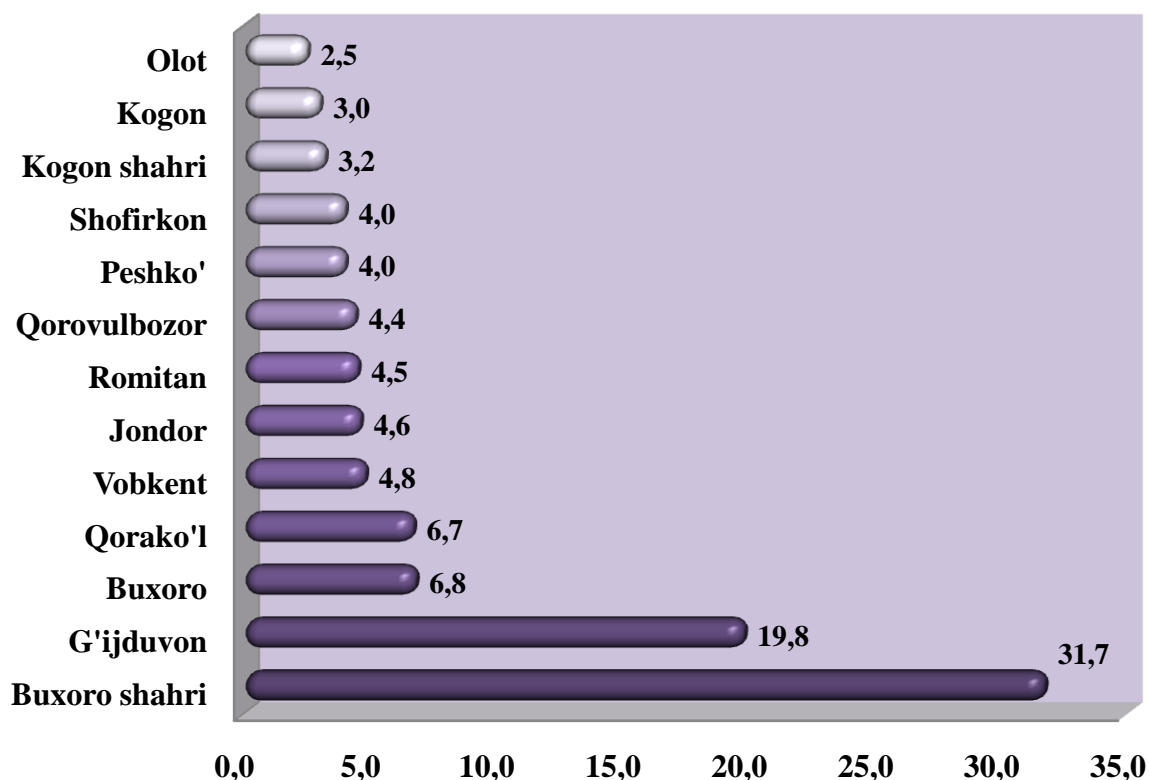
Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning mulkchilik shakllari bo'yicha chakana tovar aylanmasi

	<i>mlrd. so'm</i>	<i>2020 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>yakunga nisbatan, foizda</i>
Jami	9 573,7	104,0	100,0
<i>shu jumladan: mulkchilik shakllari bo'yicha</i>			
davlat mulki	5,0	138,9	0,1
nodavlat mulki	9 568,7	104,0	99,9
undan fuqarolarning xususiy mulki	-	-	-

Chakana savdo tovar aylanmasi umumiy hajmida eng katta ulush Buxoro shahri 31,7 foizni, G'ijduvon tumani 19,8 foizni, Buxoro tumani 6,8 foizni, Qorako'l tumani 6,7 foizni va Vobkent tumani 4,8 foizni tashkil etgan bo'lsa, Olot tumani 2,5 foizni, Kogon tumani 3,0 foizni va Kogon shahrida 3,2 foiz ulush bilan eng past ko'rsatkichni qayd etdi.

Hududlarning jami chakana tovar aylanmasidagi ulushi

2021 yil yanvar-sentabr, foiz hisobida

2021 yil yanvar-sentabr oylarida yirik korxonalarining chakana savdo tovar aylanmasi 30,7 foizga kamaydi. O'z navbatida Qorovulbozor (66,9 foizga), Romitan (27,1 foizga), Buxoro shahar (40,6 foizga), hamda G'ijduvon (25,4 foizga) tumanlarida past o'sish sur'atlari kuzatildi.

Ovqatlanish tashkilotlarining chakana tovar aylanmasi hajmi 269,0 mlrd. so'mni tashkil etdi va 37,4 foizga oshdi. Chakana savdo tovar aylanmasining umumiy hajmida ovqatlanish korxonalarining ulushi 2,8 foizni tashkil etdi. Umumiy ovqatlanish tashkilotlari savdo aylanmasi umumiy hajmida eng katta ulush Buxoro shahri hisobiga to'g'ri keldi va 61,7 foizni tashkil etdi, G'ijduvon tumani 11,0 foizni, Vobkent tumani 6,3 foiz tashkil etgan bo'lsa, Peshko' tumanida 2,3 foizi va Olot tumanida 1,5 foizi eng past ulush ko'rsatkichni qayd etdi.

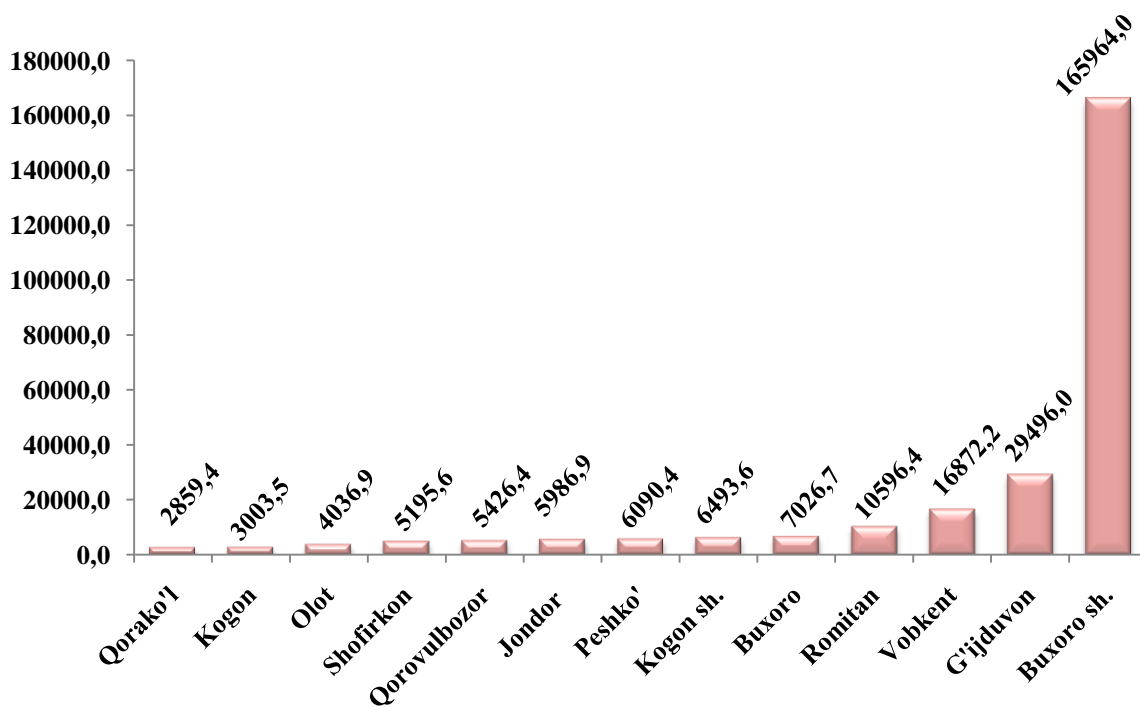
Chakana tovar aylanmasi hududlar kesimida

(umumiy ovqatlanishni qo‘shgan holda)

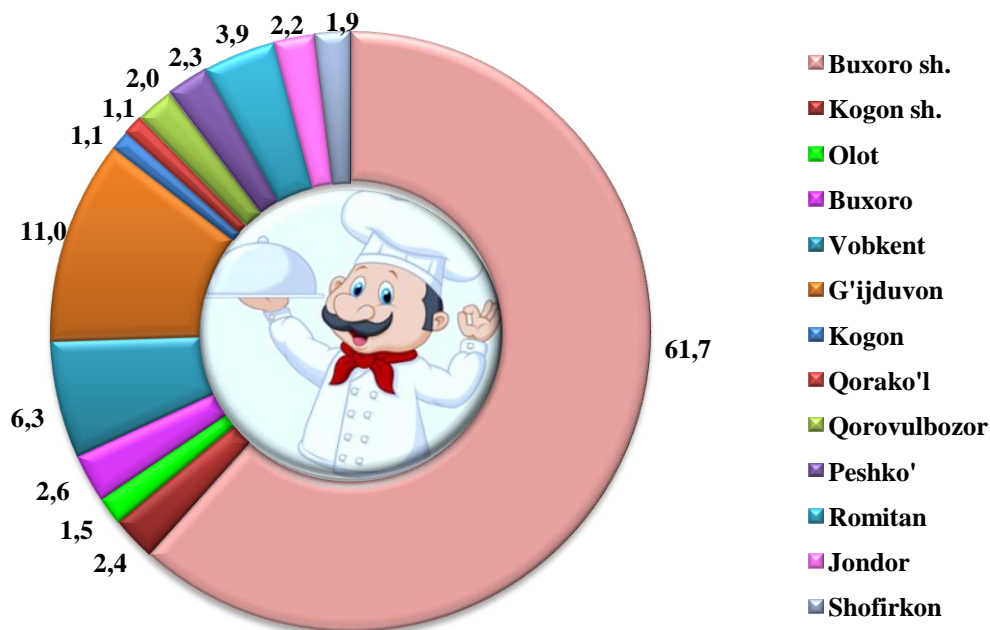
	<i>Jami</i>		<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>2020 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>ming so‘m</i>	<i>2020 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>
Viloyat bo‘yicha	9 573,7	104,0	4 890,3	102,7
Buxoro sh.	3 031,1	106,6	10 737,0	105,9
Kogon sh.	302,6	101,4	4 896,7	100,6
<i>tumanlar</i>				
Buxoro	646,5	102,8	3 802,8	101,2
Vobkent	458,8	102,4	3 226,7	100,9
Jondor	440,9	101,3	2 483,9	99,9
Kogon	285,8	101,4	3 572,1	99,5
Olot	241,3	102,4	2 398,8	101,1
Peshko‘	386,3	100,3	3 083,6	98,7
Romitan	432,2	101,5	2 986,7	99,7
Shofirkon	380,5	100,7	2 115,0	99,4
Qorako‘l	644,2	101,3	3 882,8	100,2
Qorovulbozor	423,2	102,6	22 633,0	100,4
G‘ijduvon	1 900,3	105,9	6 153,9	104,4

Chakana savdo tovar aylanmasi (ovqatlanish tashkilotlarini qo‘shgan holda) aholi jon boshiga 2,7 foizga ko‘payib, 4 890,3 ming so‘mni tashkil etdi (2020 yil yanvar-sentabr oylarida 4 302,0 ming so‘mni tashkil qilgan edi). O‘rtacha jon boshiga tovar aylanmasining eng yuqori ko‘rsatkichlarni Buxoro shahri (10 737,0 ming so‘m), Qorovulbozor (22 633,0 ming so‘m) tumani va G‘ijduvon tumanida (6 153,9 ming so‘m), eng past ko‘rsatkichlarni esa Shofirkon tumanida (2 115,0 ming so‘m), Olot tumanida (2 398,8 ming so‘m) va Romitan tumanida (2 986,7 ming so‘m) qayd etdi.

Umumiy ovqatlanish tovar aylanmasi, (mln.so 'mda)

Hududlarning umumiy ovqatlanishdagi ulushi, foizda

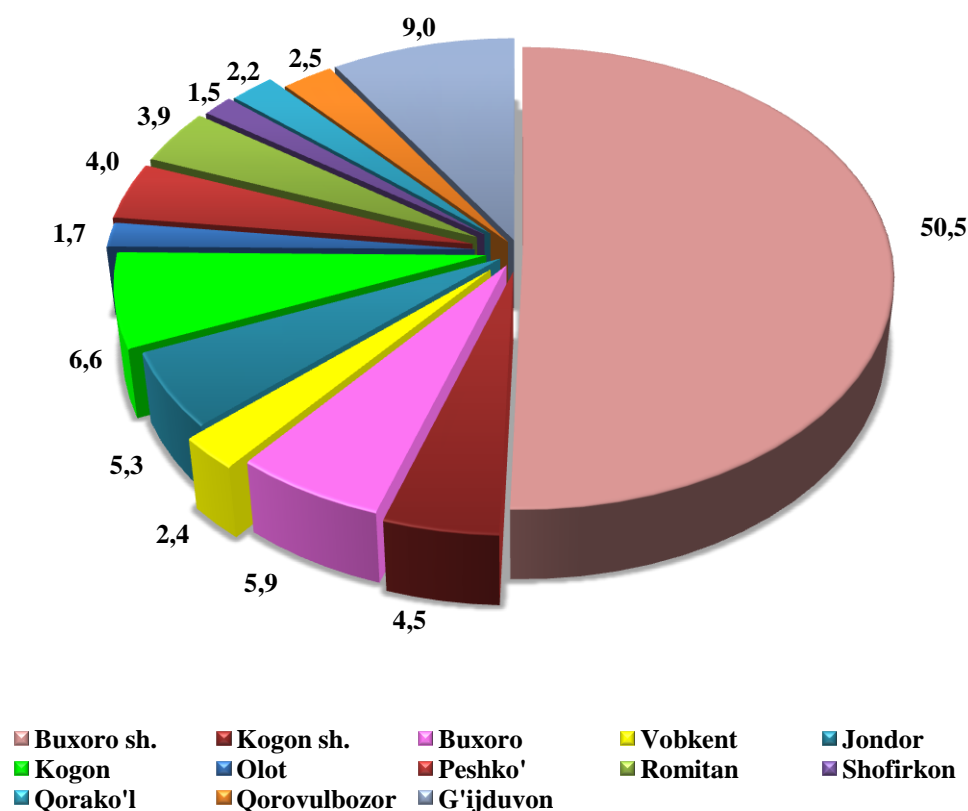
Ovqatlanish tashkilotlari tovar aylanmasi aholi jon boshiga 137,4 ming so'mni tashkil etdi. O'rtacha jon boshiga tovar aylanmasining eng yuqori ko'rsatkichlari Buxoro shahri (587,9 ming so'm) va Qorovulbozor tumani (290,2 ming so'm) kuzatildi.

2021 yil yanvar–sentabr oylarida ulgurji savdo tovar aylanmasi 3 454,5 mlrd. so‘mni yoki 2020 yilning shu davriga nisbatan 126,3 foizni tashkil qildi.

Umumiy ulgurji savdo tovar aylanmasida yirik korxonalarning ulgurji savdo tovar aylanmasi 2,0 marta ko‘payishi kuzatilib, hajmi 1 136,6 mlrd. so‘mni tashkil etganini ko‘rish mumkin.

Xususan, ulgurji savdo tovar aylanmasi hajimda katta ulushga ega bo‘lgan Buxoro shahri (20,6 foiz), Vobkent tumani (21,2 foiz), G‘ijduvon tumanida (18,9 foiz) tashkil etgan bo‘lsa, Qorako‘l tumani (0,7 foiz), Olot tumani (0,8 foiz) va Shofirkon tumanida (0,5 foiz) ulush bilan eng past ko‘rsatkichni qayd etdi.

Buxoro viloyati hududlarining ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi, foizda

Kichik korxonalar va mikrofirmalarning ulgurji savdo tovar aylanmasi 6,6 foizga oshib, 2 317,9 mlrd. so‘mga etdi va umumiy ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 67,1 foizni tashkil qildi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi hududlar kesimida

	<i>mld. so‘m</i>	<i>Jamiga nisbatan, foizda</i>	<i>2020 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>
Viloyat bo‘yicha	3 454,5	100,0	126,3
Buxoro sh.	712,3	20,6	96,3
Kogon sh. tumanlar	77,4	2,2	69,9
Buxoro	123,7	3,6	51,7
Vobkent	731,2	21,2	8,2 m.
Jondor	413,2	12,0	186,5
Kogon	387,7	11,2	3,1 m.
Olot	26,6	0,8	40,7
Peshko‘	144,9	4,2	35,1
Romitan	101,1	2,9	60,3
Shofirkon	18,1	0,5	20,2
Qorako‘l	23,6	0,7	22,0
Qorovulbozor	42,6	1,2	38,0
G‘ijduvon	652,2	18,9	2,5 m.